

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 HLL.
 Negyedévre . . . 2 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
 Kiadók és lapfoglalósok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Debreczen visszafejlesztése.

Debreczen, január 26

Mikor a Márton-klikket a város közönsége szerencsésen leszoritotta a közélet teréről, mi-denki abban a meggyőződésben volt e városban, hogy Debreczen visszafejlesztésének ádítatlan politikája kiszorult a közgyűlési teremből. Az egész város közönsége abban a véleményben volt, hogy a haladásnak immár senki sem fog merni útjába állani.

A közönség nagy megütközésére azonban a visszafejlesztés politikájának a Márton-klikk letörése után is akadtak szószólói. Ezek az urak előbb indokolatlan felebezéssel megakasztották a város csatornázásának az ügyét, most pedig a villamos vasut létesítése elé akarnak akadályt gördíteni.

A múlt közgyűlésen, amikor első ízben volt tárgyalás alatt a villamos vasut ügye, nem mertek gáncsvetésükkel előállni, mert még érezték a közönség felzudulását a csatornázás ügyének megakasztása miatt, most azonban előállnak és nyakát akarják szegni a debreczeni villamos vasutnak.

Az urak ma délutánra érkezőt hívtak össze arra a célra, hogy a holnapi közgyűlésre táborot toborozhassanak össze a villamos vasut ügyének megbuktatására. Az ürügy az az indítványuk

lesz, hogy a közgyűlés a négyszázezer koronás hozzájárulást tagadja meg.

Ezt az adhoc szövetséget Debreczen város közönsége s a város haladása ellen a legnagyobb mértékben elítéljük. Debreczen város már egyszer szerencsésen kivágta magát az alól a vezetés alól, melynek célja volt hamis ürügyekkel megakadályozni a fejlődését. Mindenkinek tiltakoznia kell ama kísérlet ellen, mely ismét haladása, felvirágoztatása ellen tör. Azok az urak azt szavalgatják minduntalan, hogy a város vagyonát akarják az elharácsolástól megmenteni. Kötve hiszi ebben a városban mindenki, hogy ők azok, akik a város vagyonát megmenteni akarják és a villamos vasut pártolói, hogy másokat, mint Kovács József, Magoss György dr., Márk Endre, Tüdös János dr., Fejér Ferenc, Freund Jenő, Somogyi Pál stb.-ek pedig készek elharácsolni a város vagyonát!

Minden ürügyük mögött egy cél lappang: lehetetlenné akarják tenni a villamos vasut létesítését!

Debreczen város közönsége megköveteli az érdekeit képviselő városatyáktól, hogy a holnapi közgyűlésen leplezzék le és leckéztessék meg ezt az aknamunkát. Utóvégre is az még sem járja, hogy egy egész város közönségének érdekeivel könnyelmű játékot merjen üzni néhány szereplési viselkedésben szenvedő uriember.

Polónyi, a hosszujáratu.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma immár harmadik napja folytatta a kormány kinevezése dolgában megkezdett vitát. Ma elsőnek Polónyi Géza szólalt föl. Hevesen támada a miniszterelnököt, majd oktatni akarta az erkölcsrel Andrassy Gyula grófot és mindezt olyan hosszú beszédben cselekedte meg, hogy az utána következő Kossuth Ferencnek és a keresztényszociálista Giesswein Sándornak alig maradt egy kevés ideje a bizalmatlanság kifejezésére.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Gál Sándor elnök 10 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki előterjesztések után ártetek a királyi kézirat feletti vita folytatására. Az interpellációkra fél 2 kor tér át a Ház.

Polónyi a kormány ellen.

Polónyi Géza: Az új kormány kinevezése oly rendszernek a szüöttje, amely alkotmányok megtörésére irányul. Történeti visszapillantásai során rámutat a magyar nemzetnek a király iránt való hűségére. A magyar nemzet, mely minden időben az alkotmány vedbástyaja. Es mit kapott cserébe ezért a nemzet? Ezt a kormányt!

Endrey Gyula: Granicsárokat, üssön beléjük a menykő! (Derűtség a függetlenségi párton.)

Polónyi Géza: Áttér a bankkérdésre. Az alkotmánypárt annak idején megígérte,

A nagynéni keresztlánya.

(Házassági történet levelekben.)

Pilisvörösvár.

Drága keresztanyám!

A jövő hónapban beöltöm 17-ik évet. Nővéreim tizenhét éves korukban férjhez mentek, de nekem még kéröm sem akadt. Nagyon restellem a dolgot, azért kérem, küldjön számomra valakit, mert szeretném, ha születésnapomon menyasszony lehetnék.

Csókolja keresztlánya Annuska.

Budapest...

Édes unokaöcsém!

Te még agglégény vagy?! Ez nem járja. Derék, jóra való ember vagy. Meg kell nőülnöd. Minél előbb. Az ilyen férjek keltenek a lányoknak és te is csak a házasságban fogod az igazi boldogságot megtalálni... Tudok számodra egy leányt. Hozzad illik. Csinos, takaros, házas. Hozománya is van. Biztosra veszem, hogy a napokban meglátogatsz.

Nagynénéd Emma.

Hajduböszörmény...

Kedves barátom!

Te nőülni akarsz?! Csak nem ment el az eszed?!? P...
 Igaz barátod Lajos.

Pilisvörösvár...

Drága keresztanyám!

A nagybajuszu szmokingos ur megérkezett. Nagyon nyájas volt hozzám. Azt is megkérdezte tőlem, hogy szeretem-e sajtot? De távozásakor hidegen viselkedett. Azt sem mondta: A vissontátásra!... Ez fáj nekem. Mamának migrainje van. Sohase megyek férjhez!

Csókolja

Annuska.

Besztercze...

Szeretett nagynéném!

Voltam Pilisvörösvárott, láttam a keresztlányát, beszéltem a mamával és hála az Istennek, most idehaza vagyok. Hogy is gondolhatott erre a házasságra? En hór-horgas legény vagyok, Annuskája még alig látszik ki a földből.

A hozományt jobb elhallgatni.

...Van a lányomnak huszonnégy személyre való evőeszköze... — szolt a mama.

A papa mondá:

— Az egyik sógorom szappangyáros. Ha elveszi a leányomat, megcsináljuk magát gyárigazgatónak.

Kecsegtető ajánlatok, de nem kérek belőlük.

Kezeit csókolja

Dénes.

Besztercze...

Kedves barátom!

Sohse hittem volna, hogy smucig nagynéném van. Felbolondit Pestre, onnan Pilisvörösvárra, hogy vegyem el keresztlányát és nem ígér fájdalomdíjat egy rozoga háromemeletes házat sem annyi sok közül.

Ha eivenném a lányt, megtennének szappangyári direktornak, de sajnos, nincsen semmi ambícióm a szappanfőzéshez.

Üdvözl

Dénes.

Pilisvörösvár...

Igen tisztelt uram!

Az én lányom nem olyan kicsi, amilyennek látszik. Ha férjhez megy, majd megnyulik. En is alacsony nővő sovány lányka voltam és amint meggyőződhetett, most természetes asszonyság vagyok. Remélem, ezen körülmény biztató jelül szolgát mindkettőjük jövőjére és boldogságára nézve.

Balázsne.

Budapest...

Édes unokaöcsém!

Ugy hiszem, te a Rotschild egy lányára pályazol. Legalább olyanok az igényeid. Persze te aranytálból étkezel — pástétomot. A direktori állást lekicsinyled. Jól teszed fiam. Csak várj a báró kisasszonyra. Sok szerencsét kíván hozzá nagynénéd

Emma.

A „Mitroviaczai“ tömör
 fabutorgyár lerakata

Steiner Sándornál Piac-utca 70.

gyobb rendről és kedvező fejlődésről tesz jelentést; a kamara múlt évi számadása fölértéket mutat 10835 koronát. A kamara vagyon 13771 koronával, a nyugdíjvagyong 9375 koronával szaporodott.

Mezalakították ezután a kamara állandó bizottságait, melyeknek tagja ul a régiók kivétel nélkül újból megválasztottak.

A szakoktatás előmozdítása céljából a kamara minden lehető módon támogatta a Technológiai Iparmúzeumot az általános ipari továbbképzés és ipari szaktanfolyamok rendezésében. A szalma és kosárfonó háziipari tanfolyamokat pedig ez évben is a kamara rendezte, ez évben hat ily háziipari tanfolyam és hat szalmafonó közműhely van működésben.

A román kereskedelmi szerződés ügyében a kamara megújította azon már nyilatkozott véleményét, hogy annak megkötése sürgősen szükséges.

Nagyszámu vasuti panaszt és kérelmet vitatott meg továbbá a közgyűlés és fölterjesztésben intézkedéseket kér azok érdekében.

Fel szólal továbbá a felsőipari iskolát végzettek egy éves katonai szolgálata érdekében; támogatja a postatakarékpénztár csekforgalmát javító indítványokat s az igazságszolgáltatás gyorsítását célzó országos mozgalmat.

Véleményt adott a közigyelés Jász-nagykunszabolcsmegyei fogadói szabályrendelete, Szabolcsmegyei közvetvámja, a hágyás-láposi komp vámdíjszabályát, Máriarócs helypénzszabályzata és Mezőtur kéményseprési szabályrendelete tárgyában.

Nagyszámu ipari kereskedelmi jogi ügyben nyilatkozott továbbá szakvéleményt. végül a debreceni kereskedelmi tanintézetnek 2000 korona, a debreceni kézügyesítő iskolának 200 korona és a debreceni Kereskedelmi Társulat vetítőképtermé bevezetéséhez 400 korona s a munkásgimnáziumnak 50 korona segélyt szavazott meg.

Mulatság.

A Polgári Asztaltársaság kabaréja.
A „Polgári Asztaltársaság” által február hó 5-én rendezendő kabaré és táncestély iránt eddig még nem tapasztalt érdeklődés mutatkozik. A rendezőség már elkészült az est műsorával, melyet egy-két nap múlva közölni fogunk. A jótékony-célú és takarékoság szempontjából a rendezőség ezuttal meghívót nem bocsájt ki, hanem ezuton hívja meg erre az estélyre a jótékony-szár barátait. Belépő jegyek 1 koronáért válthatók. Aczél Henrik könyvkereskedésében és Nagy Samu dohánytöredékében, Városháza épület.

Az Egyetértés-dalgyűlés mulatsága.
A m. kir. államvasutak debreceni műhelyében fennálló „Egyetértés” Önképző Dal- és Zene-egylet február hó 1-én, a Royal-szálló dísztermében táncokkal egybekötött farsangi mulatságot rendez a következő műsorral: 1. a) Nvítány. (induló). b) Largo, Haydn-tól. Előadja az egyleti zenekar. 2. a) A pásztor. Svéd népdal. Erktől. b) Árvalányhaj. Gr. Festetics-től. Előadja a dalkör. 3. Vig monológ. Előadja Grossmann Albert. 4. Duett. Előadják Lukács Lajos és Petrányi Sándor. 5. Népdalok. En-kli Osvát Gyula zenekisérettel. 6. Fehér az én rózsám háza... Lárettel. Előadja a dalkör. 7. a) Abt: Jéjt. b) Csók keringő. Előadja a zenekar. 8. Farsangi díszhangverseny. Különleges hangszereken előadják Lukács Lajos, Petrányi Sándor, Medgyesi Dániel és Kovács Béla. Műsor után tánc kötetkezik. Belépő-díj: Személy-jegy 1 kor. 50 fill. Család-jegy (3 személyre) 3 korona. Jegyek az esti pénztárnál válthatók. A mulatság kezdete este 8 órakor.

Biró Lajos Debrecenről.

*

Hogy Debrecen nagy átalakulás korszakát éli mostanság, azt mi, akik itt élünk, érezzük és tudjuk — és örvendve örvendünk rajta. De szerte az országban Debrecen még mindig az a „szalonnás” város, amilyen-még Petőfi megrajzolta. Ilyennek él az ország köztudatában. Annál inkább jóleső örömmel vesszünk tudomást arról, hogy fővárosi ember, hozzá egy igazán mélyrelátó erős szemű író, Biró Lajos, az ország számára is fölfedezi az átalakuló, a haladni akaró és tudó Debrecen-t. A Huszadik Század szűzabb, jubiláris füzetében rövid cikkben, markánsul odavetett vonásokkal jellemzi Magyarországot mai átalakulását s közli benne Debrecenben szerzett impresszióit. Nagyon érdekes cikk ez, minden széljegyzetnél jobban beszél önmaga.

Magyarországon — írja Biró — minden forr és minden átalakulóban van most; itt van ez a csodálatos ország, ez a szent, nagy vajudó: ezzel kell most törődnie mindenkinek. Nincs idő, amely történelmi idő ne volna; de ez a mi időnk, ez a mi korunk, ez az év és a következő esztendő, a ma és a holnap sőt már a tegnap a szó legünnepibb hangzása szerint, a gondolat egész lélegzetet elfofozó értelmében történelmi. Új állami rend, új nemzeti gazdálkodás, új akaratok, új elszántságok, új gondolatok, egy egész új kultúra van itt születőben: egy szent, nagy vajudónak az ágya mellett állunk.

Siettetni kell, könnyíteni kell ezt a processzust; meg kell hódítani Magyarországot. Össze kell állni, pártot kell szervezni, a túrelmeseket fel kell lázítani, a habozókat talpra kell állítani, az összevalókat össze kell gyűjteni, kézzel, ököllel, torokkal kell dolgozni, meg kell hódítani Magyarországot.

Még csak tíz évvel ezelőtt is reménytelenségek reménytelensége lett volna ez a munka. De mi minden történt tíz év óta. Sok mag hullozott sziklás talajra, de mennyi megfogant! Nem hiába véreztek el azok, akik elváltak. Magyarország megérett rá, hogy új Magyarország legyen belőle.

Nem tudok megszabadulni egy impressziótól. Debrecenben jártam. Tíz évvel ezelőtt is voltam ott egy napig, most se voltam ott tovább huszonnégy óránál. Micsoda változás tíz év alatt! Mivé lett tíz esztendő alatt ez a város; amelyet a szomszéd Nagyvárad zsurnalisztikája is egyszerűen zsiros Debrecennek nevezett akkor. Milyen eleven, érdekes, sokszínű és száz új színt ígérő szellemi élet lüktet benne. Milyen koncerteket hallgat ez a közönség! Milyen zenekritikára talál az ember egészen véletlenül egy ismeretlen vidéki újságban. Névtelen, csendes vidéki emberek milyen okosan, milyen európaiasan, mennyi hozzáértéssel beszélnek Magyarországról és a világról, irodalomról és politikáról! Mennyi kultúrember! Mennyi jól felgyülemllett utálat a mai állapot ellen, a politika mai urai ellen! Milyen csodálat fogunk megérni, ha ez a nagy város — százezer magyar van itt együtt! — termékeny ösztönzéseket kap, felkavarodik, megmozdul, egy hosszú dermedtség után az európai nagyváros kulturéletét kezdi élni. Ha

nemsokára egyeteme lesz és ha nemsokára felszántják a Hortobágyot.

A lelkek készen vannak Magyarországon a nagy átalakulásra. Az új Magyarországnak megvannak a katonái, csak hadseregbe kell őket szedni. A hódításra készen van minden szellemi fegyver, csak meg kell velük hódítani Magyarországot. Sok sok tribün kell — nincs gondolat, amely csábítóbb és nincs vágy, amely becsületesebb ennél — sok tribün kell, a melyről sok kultúrember beszéljen nagy hallgatóságoknak arról, milyen szép lesz az új Magyarország.

A bizalmatlanok.

A jövő héttig eltart a vita.

Khuen a főispánokkal tárgyal.

A bizalmatlansági indítványnak tárgyalása most kétségtelenül megakadályozza a politikai továbbfejlődést. Seregestül jelentkeznek azok a képviselők, akik a bizalmatlansági indítvány tárgyalásában részt óhajtanak venni s így ez alkalmasint el fog tartani a jövő hét végéig is.

Több mint huszan.

A képviselőház elnökségénél a mai napon több mint husz képviselő iratkozott föl, akik valamennyien részt fognak venni, illetve föl fognak szólalni a bizalmatlansági indítvány tárgyalása során.

Elnapolják a Házát.

Egy Khuen gróf miniszterelnökhöz igen közel álló politikus ma több képviselő előtt azt a kijelentést tette, hogy Khuen Hederváry Károly gróf miniszterelnök csak a bizalmatlansági indítvány fölötti szavazást várja meg, azután pedig minden valószínűség szerint el fogja napolni a Házát.

A képviselőház folyosóján terjedt el ma ez a hír, hogy Khuen miniszterelnök hétfőn Bécsbe utazik s audiencián jelenik meg a király előtt.

Ez a hír azonban nem bizonyult valósnak s hamarosan hivatalosan is megcáfolták.

A főispánok Hedervárynál.

Khuen-Hederváry Károly gróf miniszterelnök miniszter társaival egyetemben, alig néhány percig volt jelen a Ház mai ülésén. A miniszterelnök a tárgyalás elején jelent meg a teremben, azután pedig a miniszteri szobába vonult vissza, ahol egy sereg főispán látogatását fogadta, akikkel az egész délelőtt folyamán tárgyalt.

A kabinet kiegészítése.

Politikai körökben arról beszélnek, hogy Zichy János gróf, akit ismét a tuzminiszternek emlegetnek, nem vállalja a tárcát. Arról is beszélnek, hogy helyette Návay Lajosnak ajánlja föl Khuen a kultusz-tárcát. Návay barátai azonban úgy tudák, hogy Návay sem fogad el miniszterséget, sőt úgy hírlik, hogy éppen Návay és környezete Andrássyval szemben nem hajlandó együtt menni Khuenel és hogy az alkotmányparinak ez a szárnya helyteleníti Andrássy tegnapi beszédét.

A horvátok köréből.

A reggeli lapok közlése szerint Liszavátz Mladen horvát képviselő a kormány programja feletti vitában a „horvát delegátusok” nevében fog felszólalni. E hír téves. Liszavátz és Krassojevics képviselők már

Bámulni fog sikerült fényképén és oltó árán.

Próbálja meg

fényképet készíttetni villanyerőre berendezett fényirdában.

Batthányi-u. 6. Ugyanott fényképnagyítások művészi kivitelben készülnek.

1908. év óta nem tartoznak a horvát delegátusok klubjához és ép azért nem is nyilatkozhatnak a Horvát-Szlavon-királyságok nevében. Annak idején a horvát delegátusok határozatot hoztak, hogy amennyiben a delegátusok egyike vagy a másika a többség álláspontjával ellentétbe jutna, az illetőnek abból le kell vonnia a konzekvenciákat. Krassojevic és Liszovatz már több ízben kijelentették, hogy leteszik a magyar országgyűlésre szóló mandátumot, ezt azonban még mindig nem tették meg.

Tüntetés Marczali tanár mellett.

A tanári kar értekezlete.

A nagy feltűnést keltett Marczali tanár esetével a bölcsészeti kar tanári testülete is erősen foglalkozott. Az összes tanárok egy véleményen voltak abban, hogy a rektor és az egyetemi tanács részéről a bölcsészeti fakultás autonómiáján súlyos sérelem esett a Marczali esetében történt eljárás során. Hosszas megbeszélés után a tanárok úgy határoztak, hogy ma délben konferenciára jönnek össze, amelyben olyan értelme határozatot hoznak, hogy az egyetem tekintélye és az egyetemi béke ismét helyreállítsák.

Marczali különben tovább folytatta előadásait az egyetemen. Hallgatói, akik a szigorú tanár iránt őszinte tisztelettel viselkednek, tegnap délutáni előadását arra használták föl, hogy ovációkban részesítsék az európai híré tudóst. Rózsákkal díszítették a tantermet és amikor belépett, lelkesen megjelölték. Katedráján egy nagy csokor fektet, amelynek szalagján ez állt:

„Nagyrabecsült tanáruknak — hűség tanítványai.” Marczalit a szeretetnek ez a megnyilatkozása megindította és hálás szavakban köszönte meg a tanítványai figyelmességét.

A budapesti tudományos egyetem bölcsészeti kara ma déli tizenkét óra után rendkívüli ülést tartott. Annak az ülésnek egyetlen tárgya a Marczali Singeri-ügy. A tudomány-egyetem tanácsának tegnapi határozatával kapcsolatban, mely szerint megteszik a fegyelmet megelőző vizsgálatra szükséges intézkedéseket, a bölcsészeti kar szintén ily irányú és célú intézkedések megtételére jött össze.

Az értekezlet, amelyen Szinyey József dékán elnökölt, elhatározta, hogy miután Marczali tanár fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, addig nem foglalkoznak ezzel az ügygel, amíg az befejezve nem lesz. Azután majd erélyes lépéseket tesznek az iránt, hogy a mélyen megsértett kiváló kollégájuknak elégtételt szerezzenek. Az Alkotmány című lap ellen különben, amely a Marczali-ügyet először hozta, a sajtópör megindult.

TANÜGY.

— **A debreceni Szabad Iskola.** A szabad iskolában csütörtökön, folyó hó 27-én Gácsér József tart előadást a siketnémáról és tanításuk módjáról. Utána Emmer István siketnéma-intézeti tanár néhány tanítványal bemutatja a siketnémák tanításának módját. Az előadás az ipartestület dísztermében, Simonffy-utca 1-c szám alatt tartatik meg, este pont 6 órakor kezdődik és mindenki számára ingyenes.

A szoboszlói katasztrófa a debreceni törvényszék előtt.

A fő tárgyalás első napja.

A közönségnek még élénk emlékezetében él az a rettenetes vasuti katasztrófa, mely 1908. július 6-ikán éjszaka Hajdusoboszló állomáson történt. Az Ebes felől indított 1707. számú személyvonat beleütközött a szoboszlói pályaudvar legészelső sínparján veszteglő 1758. számú tehervonatba s az összeütközésnek rettenetes hatása volt: Bakos Ödön dr. nagy-laki ügyvéd és Szegedi Ferenc vonatfékező meghaltak, Czabán László, Czabán Lászlóné, Czabán Olga, Faragó Sándor, Nagy Dániel, Csuka Lajos, Kondor Imre, Pap József, Ferenczi György, Egey József, Takaró Mátyás, Lavota Emilné, Meisler Soma, Kovács Antal, Péntek Gábor, Klein Mihály, Weinreb Mayer, Rosenberg Zsigmond, Lengyel Endre dr., Fodor Lajos, Bánrévi Géza, Klein Mihály súlyosabban-könnyebben megsebesültek s nagyon sok vasuti kocsi összetört.

Az ügyészség vádja.

Hosszas nyomozás és vizsgálat után a debreceni kir. ügyészség elkészítette vádiratát, mely Bernhart Sándor vasuti mérnök Wolfinau József vasuti mérnök, Gamma Rezső vasuti távirtda ellenőr, Gyökeres Károly vasuti pályafelügyelő, Somogyi Lajos vasuti váltókezelő és Nagy József vasuti ténfelfelügyelő ellen a Btkv. 438. §-ába ütköző közveszélyes cselekmény vétsége címén emelt vádat, a törvényszék vádtanácsa valamennyiüket vád alá helyezte.

A vádlottak kihallgatása.

A bűnpörben ma kezdte meg a fő tárgyalást a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa Hoffmann József kir. ítélőtáblai bíró elnöklése alatt.

Elsőnek Bernhart Sándor mérnököt hallgatták ki. Az általános kérdések során elmondta, hogy 31 éves, debreceni lakos, államvasuti mérnök.

Elnök: Volt-e Önnek tudomása arról, hogy a nyolcas számú váltó, amely minden bajnak az előidézője volt, nem volt szabályszerűen beállítva.

Bernhart: Nem volt tudomásom erről. Annyit tudok, hogy a nyolcas számú váltó tároszája kellőképpen ki volt világítva.

Elnök: Mi okozhatta a szerencsétlenséget?

Bernhart: A váltón, illetve a sínparon elhelyezett úgynevezett könyök-vasnak a rosszassága.

Elnök: Ki volt megbízva ennek a könyökvasnak az elkészítésével.

Bernhart: Azt rendszeren a gyárból kapjuk, de ha véletlenül hiba áll fona, így a szerelő vagy a műhely kovácsa is elkészíti. A nyolcas váltó könyök-vasát úgy tudom, Weisz szerelő készítette.

Elnök: Jelentést tettek mérnök urnak arról, hogy az a könyök-vas nem jó?

Bernhart: Csak a beállítás után jelentették nekem, hogy a rud nem jól működik, én azután megolajoztattam s azután kifogástalanul működött is.

Elnök: Tartott abban az időben mérnök ur vizsgálatot.

Bernhart: Igenis tartottam és akkor rendszerben találtam a dolgokat. Bernhart mérnök kihallgatása ezzel véget ért.

Wolfinau József debreceni államvasuti mérnököt hallgatták ki ezután.

Elnök: Ki helyezte be a nyolcas számú váltón a tolórudat?

Wolfinau: Gyökeres Károly pályafelügyelő.

Elnök: Használhatatlannak bizonyult a toló rud?

Wolfinau: Nem működött ugyan kifogástalanul, de nem volt használhatatlan. Mi, akik megvizsgáltuk, elrendeltük a pályafelügyelőnek, hogy a könyök vasat alaposan olajozzák meg és ez meg is történt.

Elnök: Akkor jól működött a váltó?

Wolfinau: Igen.

Gamma Rezső debreceni államvasuti távirtda ellenőr hallgatták ki ezután. Gamman Rezső ugyanolyan értelemben vallott, hogy megvizsgálták a keményen mozgó és nehezebben sülyezhető tolórudat s szigoruan elrendelték annak megolajoztatását.

Az érdekesebb vallomások ezután következtek. Somogyi Lajos szoboszlói váltókezelőt hallgatták ki.

Elnök: A katasztrófa napján, 1908. év július 13-án éjjel maga volt a nyolcas számú váltónál?

Somogyi: Igenis én voltam.

Elnök: Értesítették magát arról, hogy késés következtében az 1707. számú személyvonatnak találkozása nem Ebesen, hanem Szoboszlón lesz?

Somogyi: Igenis értesültem erről és intézkedést tettem.

Elnök: Miféle intézkedést tett?

Somogyi: A személyvonatot egyenes irányba vezető nyolcas-számú váltót átváltottam. Ezt felülvizsgálta Nagy József ténfelfelügyelő is s mindkettőn helyünkön vártuk az érkező személyvonatot.

Elnök: Mondja el, hogyan történt ezután a személyvonat beérkezése?

Somogyi: Miután a nyolcas számú váltó kellett ki volt világítva s a személyvonat vezetője előtt a helyes irányt mutatta, ez az érkező vonatot szabályszerű menetsebességgel vezette be az állomásra. Azt azonban — úgy mond — hogy a gép oldalvágányára arra kanyarodott, amelyen a vele találkozó tehervonat vesztegelt, csak akkor vehette észre, amikor a bekanyarodás már megtörtént. A tehervonattal való összeütközést azonban már nem lehetett elkerülni, mert csak néhány perc volt az összeütközés előtt.

Elnök: Tudott maga arról, hogy a váltó rosszul működik?

Somogyi: Igen, tudtam azt, hogy nehezen működik és be is jelentettem Gyökeres Károlynak.

Elnök: Gyökeres mit mondott erre magának?

Somogyi: Hogy olajozzam meg, amit én meg is tettem.

Gyökeres Károly pályafelügyelőt hallgatták ki ezután.

Elnök: Mi a kötelessége magának?

Gyökeres: A pályafentartásnál fog-

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

lalkozom s erről jelentést teszek az osztály-mérnökségnél.

— Hogy került az új könyvek vasváltóba? s miért kellett ez?

— Nem tudom, a szerelőknek új vasak kellett.

— Megvizsgálta maga a vasakat?

— Én csak megcsináltattam a vasakat.

— Vocek, a másik szerelő arra kért, hogy az 6 rajza után csináltassak én egy másik vasat.

— Megvannak hatalmazva önök arra, hogy ilyen dolgokat csináltassanak?

— Igen.

— Bernhart mérnök szabályszerűen megvizsgálta e dolgokat?

— Igen, magam is tudok erről. Szabályszerűen vizsgált.

— Jelezte a mérnököknek, hogy a váltó nehezen jár?

— Nem szóltam.

— Különböző gyárból kapjuk ezeket az alkatrészeket, de egyes dolgokat a kovács is csinálthat.

— Többször voltak kint a mérnökök vizsgálni?

— Igen.

Nagy József államvasuti ténfelügyelőt hallgatták ki ezután, aki elmondta, hogy ő látta, amikor Somogyi váltókezelő a nyolcas számú váltót az utasítás értelmébe helyes irányba állította. A délelőtti tárgyalás ezzel véget ért.

A tanuk.

Délután a tanuk kihallgatására került a sor. Tárnok Béla szoboszlót állomásfőnök volt az első tanu, aki kijelentette, hogy a katasztrófa idején ő nem volt szolgálatban.

Zöld István forgalmi mérnök szintén jelentéktelenebb vallomást tett.

Az utolsó tanu, a katasztrófa alkalmával szerencsétlenül járt Czabán Mihály fekezőt és annak feleségét hallgatták ki. A szerencsétlen emberek a jobb, illetve a bal lábukat veszítették el. Vallomásuk ugyan a katasztrófa idején mikénti lefolyására szorított. Este hat óra után ért véget a tárgyalás első napja. Holnap folytatják. A főtárgyaláson, a vádlottak képviselőiben: Csath Sándor dr., Balogh Géza dr. és Farkas Ignác dr. debreceni ügyvédek jelentek meg. A vádatátalosságot Gáthy Balint királyügyész képviselte.

Földbirtokos és talyigás

Ekli József támadója.

Ma délelőtt, a Simonffy-utcában járó embereknek figyelmét egy vakmerő támadás kötötte le. Egy talyigás nekirontott Ekli József debreczeni földbirtokosnak, törvényhatósági bizottsági tagnak és tetteleg inzultálni akarta. Akármilyen bátorságot is öntött magába az izmaiban bizó talyigás, valami sokat nem érhetett el, mert hiszen Ekli József sem ijed meg a maga árnyékától és parirozni tudta a támadásokat. A Simonffy-utcán járókat erősen megröszkötöztette a talyigás eljárása és ha történetesen nem Ekli a megtámadott, akiben biztak, hogy maga is alaposan elintézi az ügyét, talán meglincselték volna talyigást.

Ekli Józsefnek ma délelőtt a Simonffy-utcán volt dolga. Gyanyu lanul haladt végig a járdán, amikor az egyik kocsimárból kirohant Kerekes András debreczeni talyigás és egyenesen a földbirtokosra rontott. Kerekes, valami ügy miatt régi haragosa volt

Ekli Józsefnek s ezért az utcán akarta őt inzultálni. Ekli József, látván, hogy a dolognak fele sem tréfa, védelmi eszközöz nyúlt és a mindenáron verekedni akaró talyigást karjaival lefogta. Kerekes úgy akart megszabadulni a veszélyes öleléstől, hogy a szája alá vette Ekli Józsefnek egyik ujját azzal a legkomolyabb szándékkal, hogy azt leharapja. A földbirtokos természetesen úgy találta, hogy neki az ujjaira mégis csak szüksége van s egy energikus mozdulattal, amelynek temperamentumáról a talyigás tudna legjobban felelni, kirántotta az öklét a veszedelmes torokból.

Persze a nagy skandalumot nem lehetett elkerülni. Csakhamar megjelent a rendőrszem és a mindenáron haragni óhajító talyigást bekísérték a rendőrség bünygyi osztályára, ahol Ekli József külön följelentést tett az utcai inzultusról.

Színház és Művészet

A színház műsora.

CSÜTÖRTÖK: A szanatórium-egyesület estelye, Bérletszünet.

PÉNTEK: A szanatórium egyesület estelye. Bérletszünet.

SZOMBAT: Az ördög, szimf. C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután Elvált asszony, operett. Este Szent hazugságok, dramolett. Ahasvér, szimf. Édes grizettek, operett.

Három premier.

(Szent hazugságok. Ahasvér. Édes grizettek.)

Változatos estélye volt ma a színháznak: három darab került bemutatásra gyors egymásutánban s mind a három darab szép sikert vívott ki.

Elsőnek Szathmáry Zoltán finom és könnyeden perdülő egyfelvonásosát, a „Szent hazugságok“-at játszották, melynek érdekes alapötlete, ügyesen és rutinnal megírt párbeszédei s különösen művészettel végzett szimbolista beállításai s pointírozása erősen foglalkoztatta s meleg tapsokra ragadta a közönséget. A darab hősnője az „asszony“, aki mélyen érzett szerelme ellenére is elutasítja az csómló férfit, szent hazugságokkal üzi el magától örökre. A darab főérdekesége ezeknek a szent hazugságoknak a szimbolikus elmélyítése egy kevészavú titokzatos ismeretlennek a szerepeltetése által, akit Arkossi pózok nélkül, nemes egyszerűséggel elevenített meg. Mellette Gárdy, Lugossi és Mártonffi a részesei a meleg sikernek.

Heyermanns Ahasverusa volt a második bemutatott egyfelvonásos. Heyermanns jellemző kvalitásai ebben 2 darabban is megvannak: érvényesül benne imponáló megelevenítő ereje, éles realizmusa s a vadul rohanó és ütköző jeleneteknek erős, egyszerű, mély hangulattal való összefoglalása, ha kell: bizarr és félelmes szimbolizmusú pointe-ek alkalmazása utján is. A kozákok kancsukája tovább üzi a szegény, összetört zsidót, ainek atyját részeg tömeg mészároolta le s akinek a fiát megfélemlítette s elhódította a diadalmas kereszténység. Az aggastyán rettentő és fájdalmas átkai után megilletődöttségünket mély borzongássá fokozza az öreg háborodott nagyanya kis jekezzete, mikor eszelős gyönyörűséggel kienelolja a péntek esti gyertyákat s a megtériteit fiu zokogása hallik halkán a sötét szinpadról. Az egyfelvonásos szereplői közül Gyöngyi markáns erővel játszotta meg az Ahasvér-sorsu zsidót, Mártonffi nagy művészettel a megtériteit, meghökkenő, gyámoltalan fiut s az ő kettősüknek mély hatását teljessé tette Gerő Ida pompás némajátéka s pár szava.

Befejezőül Reinhardt kis operettjét, az Édes grizetteket mutatták be. Afféle kis bohém történet ez, Murger-izü mókákkal, sok jókedvvel s nagyon finom meódiákkal. Kemény, Horváth, Torma, de különösen a nők: Szilassi, Gyöngyi és Bárdos kedvesen, ötletesen játszották és énekeltek meg jeleneteiket s nagy sikerre vitték az enyhe pikantiájú s könnyed gráciájú darabocskát.

Mindhárom darab rendezése Ferenczi ügyességét dicséri

Táncos huszárok. (A színházi iroda jelentése.) A színház legközelebbi nagy operett ujdonsága a Rajna—Szirmai-féle operett lesz, mely a Király Színházból kiindulva, bejárta az egész világot, csakugy, mint a Tatárjárás. Az igazgatóság nagy gondal állítja ki ezt az ujdonságot, melyhez teljesen új fényes jelmezek s diszletek készülnek.

Kiss Mihály vendéglátéka. A jövő héten érdekes vendégszerepemben lesz része a színházi közönségnek. Kiss Mihály, a kiváló baritonista, aki művészi pályájának legszebb éveit Debreczenben töltötte, mielőtt végleg bucsut mondana színésznek, a debreczeni közönségtől, mely őt mindenkor szeretett s ünnepelte, el akar bucsuzni. Három legjobb szerepében lép fel a kiváló művész: A Piros bugyellárásban, Csillag Palit, a Czigányban Gyurit és Kornevillei harangokban Gáspár apót játsza el.

HIREK

— **A városi párt értekezlete.** A városi párt ma délután Márk Eadre elnöklésével népes ülést tartott, amelyen a holnapi közgyűlés tárgyait beszélte meg. A párt minden kérdésben egyhangu megállapodásra jutott.

— **Leányzsúr a Royalban.** Február másodikán rendezte az izr. négyzet leány-szakosztálya zsúrját a Royal disztermében, délután 5 órakor, melyen Szende Pál dr., a kiváló fővárosi író, az Orsz. magyar kereskedelmi egyesülés főtájkára szabad előadást tart „Irodalmi és társadalmi irányok“ címen. A szabad előadás után sétahangverseny lesz, közben a zsúradó kisasszonyok teát szolgálnak fel. Tea után tánc következik. Belépő-jegy ára 1 korona, tea sendvicssel vagy süteménnyel 70 fillér. A közönség pontos megjelenésre kéri fel, miután a helyek számozatlanok és az ajtók az előadás alatt zárva lesznek. Belépő jegyek előre válthatók Fenyő Sándor, Reiner Mór uraknál és az elnökségnél, Kossuth-u. 82 sz. alatt.

— **A franciaországi áradások.** Párisból táviratozzák: A Szajna felső folyása vidékéről beérkezett jelentések szerint a kritikus időpont valószínűleg ma este áll be. A jelenlegi árvíz minden valószínűség szerint az 1902 ik évi árvíznél 25 centiméterrel magasabb lesz. A párisi „Chronik“ egy másik árvízre emlékszik, mely nagyobb volt. Az Epernay melletti Saint Justból jelentik, hogy a Marne-Rhone csatorna töltése megszakadt. A helyzet aggasztó. Ruelleben (Charente-megye) erős földrázkódást éreztek, amely három másodpercig tartott. Párisból táviratozzák: A Szajna, az éjszaka folyamán erősen áradt. A víz pusztítása rettenetes. Páris egy városrészében 18.000 ember koldusbotra jutott. A víz kilenc méter magas. Az egyre tartó havazás még csak növeli az árvíz veszedelmét.

— **Tűz a Morgó-utcán.** Ma a kora délutáni órákban veszedelmes tűz ütött ki a Morgó-utcán. A 29. számú házat hamvasztotta el a tűz. A ház a város tulajdona, a melyet utcabővítési célra vett meg. A rongyos kis alház náddal volt befedve s a kéményből kipattanó szikra meggyújtotta a fedelet. A lángok mihamar elhatalmasodtak a tetőzetten s az elhívott tűzoltók már nem menthették meg, bár derekas munkát végeztek. A tűzoltók inkább arra fordítottak gondot, hogy a szomszédos épületeket megmentsék. Ez sikerült is. Erdekes megemlíteni, hogy egy macska a padláson elégett. Miután a házat a város megvette s leégett, most már bizonyos, hogy az utca-kiépítés hamar elkezdődik a Morgó-utcán.

— **Egy órnagy a magyar nyelv ellen.** Besztercebányáról táviratozzák: Kinos feltűnést kelt a városban Pilár Ist-

vánnak, a 32. vadász-zászlóalj őrnagyának egy rendelete, melyben a zászlóalj magyar származású tisztjeinek megtiltja, hogy a tiszti étkezőben magyarul beszéljenek. A tilalom arról nagyobb megütközést kelt, mert a vadász-zászlóalj tisztjeinek hetven százaléka magyar anyanyelvű. Pilár István horvát származású ember, aki a múlt év tavaszán került Besztercebányára, ahol Schiess Károly ezredest váltotta fel a parancsnokságban. Előde éppen azzal érte el a legszívesebb egyetértést a tisztikar és a közönség között, hogy bár osztrák származású volt, néhány év alatt mégis megtanult magyarul.

Az izr. szent-egylet választói.
A debreceni izraelita szent-egylet előjárósága ezennel értesíti az egylet tagjait, hogy az egylet választóinak az 1910-ik évre érvényes betűrendes névjegyzékét az alapszabályok 74. és 75. §-ai értelmében összeállította és azt 10 napi időtartamra az egyleti irodában (József kir.-her. u. 26. szám) közzételezte, mely idő alatt, de legkésőbb február hó 5-ikéig akár jogosulatlan kihagyás, akár jogtalan felvétel miatti felszólamlások ugyanott írásban benyújthatók.

Öngyilkos koldus. Nádudvari tudósítónk jelenti: Orvendi Bálint 33 éves félkegyelmű napszámos, ki mások könyörületéből élt, — ma felakasztotta magát és meghalt.

Köszönetnyilvánítás. Taffler Ignác ur a mai napon a vezetésem alatt álló izr. négyesület számára egy 2000, azaz kétezer koronáról szóló betéti könyvecskét és az izr. négyesület felügyelete alatt álló népkonyha javára egy 200, azaz kétszáz koronáról szóló betéti könyvecskét adott át, mint a néhai neje szül. Weisz Lina urnó kegyes hagyományát. Midőn ezen nemeslelkű adományokért leghálásabb köszönetemet nyilvánítom, egyúttal biztosítom, hogy egyletünk a minden női erényekkel megáldott örökhagyó emlékéért minden időnkig kegyelettel fogja őrizni. Debreczen, 1910. jan. 26-án. Dr. Balkányi Miklósné, az izr. négyesület elnöke.

Megszöktetett hajdunánási lány.
Egy minden erkölcsi érzéséről kivékészott kerítőt sikerült a nyiregyházi rendőrbiztosnak tegnap elfognia. A kerítőt üzlet-szerűleg foglalkozott a leánykereskedéssel és már igen sok szerencsétlen áldozat átkozza a bűnös asszonyt. Még e hó 12-én értesítés jött a hajdunánási rendőrségtől, hogy Boros Katalin ismert kerítőt január 11-én Aszalós Mária hajdunánási leánygyámja házából megszöktette és nagyon valószínű, hogy a szökevények Nyiregyháza felé vették útjukat. Részletes leírást küldtek a 20 éves Boros Katalinról és a 18 éves Aszalós Mária. A fiatal, de annál züllöttebb kerítőt áldozatával együtt elfogták a megmozgásuk alkalmával Boros Katalinnál cipőjében elrejtve 17 korona készpénzt találtak. Aszalós Mária gyámtyáért azonnal sürgönyöztek, aki el is vitte már a leányt, Boros Katalint pedig tolong uton szállították el illetékesi helyére, Hajdunánásra.

Helyreigazítás. A tegnapi lapban a „Szanaatórium-estély a színházban” című közleményben sajtóhiba történt, mert a „Nap” jelmében Ungváry Mancika fog résztvenni és így a másik név tévesen lett kinyomatva.

Eltűnt iskolás fiu. Takács Gáborné, egy öregasszony megjelent ma délután a rendőrségen és sirva panaszkolta, hogy unokája, Murvai Imre 9 éves iskolás fiu a Kar-utca 27. számú háztól napokkal ezelőtt eltávozott s eltűnt. A fiu országos köröztesét elrendelték.

Lopás a szinpadon. Ormos Pál Paocsirta-utcai lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy a színházban meglopták. Ormos a Szanaatórium-egyesület javára rendezett előadás próbáján jelent meg tegnap a szinpadon. Letette sárgabőr táskáját egy állványra s mikor kereste, már nem találta. A táskában 15 korona készpénz és egyéb értéktárgyak voltak. A tolvajt a rendőrség keresi.

Műbarátok vegyenek ajándékul egy szép Oumm: nyomatot. Egyedüli készítője Némethy fényképész Piac-utca 42.

A nap halottal. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Pál Eszter ref. 14 napos, Makai Erzsébet ref. 1 hónapos, Sándor Gábor ref. 55 éves, Feszler Jenő izr. 21 hónapos, Hajkó József r. kath. 51 éves, Bancsi János ref. 13 napos.

Halálos tréfa. Passauból táviratozók, a következő nem mindennapi eset történt: Zitzelsberger huszonhat éves varrónő egy családnál volt munkával elfoglalva. Mikor este hazafelé indult, az illető családnál szolgáló szobaleány meg akarta tréfálni. Férfi ruhába öltözködve, bekormányzott arccal a mit sem sejtő varrónő elé toppant, — aki annyira megrémült, hogy élettelenül roskadt össze és szörnyen halt.

A Néptakarékpénztár mint szövetkezet **Piac-utca 75. sz. a.** életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

Gumi különlegességek Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

Csudaszép és szolid a Petőfi téren létesített új „Nemzeti Kávéház” ahol mindennap Veres Tóni zenekara hangversenyezik.

340 oldalra terjedő naptárunkat csakis előfizetőink kapják díjtalanul. Hátralékosok pedig tartozásuk kiegyenlítése után. Új előfizetők akkor, ha legalább 3 hónapot befizetnek.

Közgazdaság.

Ingatlan forgalom.

Losenfeld János és neje Varga Gizella veszik a debreceni 8699. sz. tjkvben foglalt 1050 négyszögöl Boldo falvi-kerti szőlőt Főgei Gyula és nejétől 6000 koronáért.

Gozár Miklós és neje veszik a debreceni 211. sz. tjkvben foglalt Fazekas Mihály-utca 6. sz. házat Szilágyi Bálint és nejétől 14.000 koronáért.

Molnár Mihályné Pál Zsuzsanna veszi a debreceni 1556. sz. tjkvben foglalt 1070 négyszögöl ondódi földet öz. Komlóssi Mihálynétől 10.000 koronáért.

Czeizinsz Lajos veszi a debreceni 2303 sz. tjkvben foglalt 6 hold 1350 négyszögöl ondódi földet Dr. M. Goss Györgyné mint gyámtól 4910 koronáért.

Böszörményi Báláné Szücs Etelka veszi a debreceni 1590 sz. tjkvben foglalt Görbe-utca 11. számú házat Kovács Dezsőnéől 16.400 koronáért.

Terménytorzsó.

Schwarz E debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. jan. 24.

Készaru ártartó.		
1910. októberi buza	11 97	11 98
májusi buza	13 97	13 98
1910. áprilisi buza	14 30	14 31
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	9 88	9 89
1910. áprilisi rozs	—	—
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	7 62	7 63
1910. áprilisi zab	—	—
1910. júliusi tengeri	6 72	6 73
májusi tengeri	—	—
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(22.) Irta: Vértési Arnold.

Zarándy Elek a nevelővel már akkor csaknem egészen utólérté gróf Harsányit és Szilvásy Jenőt s úgy látszott, mintha a négy fiatal ember csak egy csoportot képezne.

— Nézd, nézd, ki hitte volna, hogy olyan jó ismerősök! — suttogá a báróné Lenkéhez hajolva.

A fiatal leány nem szól. A báróné hal-kan folytatja megjegyzéseit.

— Valami distinguált van ebben a...

A báróné kissé elakad. A világért sem mondaná: „a nevelőben.”

— ... Ennek a fiatal embernek az arczán, jegyzi meg.

Lenke most sem felel. Szemei hidegen, kevélyen szállnak át a négyes csoporton, a friss fővényel behintett utakon, az öreg kopasz fákon, a fák nyilásai közt kilátzó lilaszín hegyeken, mintha egyáltalán semmi figyelemre méltót sem találna az egész nagy természetben.

A báróné pillanatról pillanatra növekvő érdeklődéssel szemléli a közelzőket. Eszébe jártak a vízijátéki mesék átöltözött grófok-ról; nem afféle fiatal ember ez is?

Valami különösen nagy regényességgel nem dicsekedhetik ugyan ő méltósága, hanem ez a gondolat oly közel eső, hogy szinte kézzel foghatni. Ah, nagyon derék. Egy kis jux. Geniális ötlet.

Ő méltósága nem tartja magának nevezetes fölfedezését, hanem rögtön közli Lenkével.

A fiatal leány hideg, büszke ajka kissé megmozdul, de nem nyílik feleletre s az ajk ama néma mozdulata mindent inkább fejez ki, mint megelégedést a „geniális ötlet” fölött. Ugy látszik, Lenke nem örül a juxnak. Pillantása oly hideg, sőt ő méltósága csaknem azt mondhatná, lenéző.

Különös leány, igazán különös leány! A báróné nyugtalan igazatja ruha-ujjának csipkeit. Megfozhatatlan leány!

De ő méltóságának nincs már ideje elmélkedni, a mi különben sem szokása s a mi mindig szerfölött megerősíteti ő méltósága agyának finom szervezetét. A fiatal emberek már ott állnak a hölgyek előtt.

Szilvásy Jenő valami bókot nyafog. Harsányi Tibor gróf finom fekete bajuszát simogatja. A nevelőnek öltözött fiatal gavallér köszön s vissza akar huzódni, természetesen fölvet szerepéhez illőn; de a Zarándy Elek karja nem ereszi s a báróné már egy egy nyájas kérdést intéz hozzá:

— Ab, régi ismerősök?

— Nagyon régi, testi lelki barátok vagyunk, válaszol a kéredezett helyett Zarándy Elek.

A báróné mesolyog s pillantása világosan kifejezi, hogy előtte hiába titkolóznak, ő mindent tud.

Szilvásy Jenő báró úgy érzi magát, mintha tükörön lépkedne. Mit fognak gondolni felőle, hogy ilyen emberrel ismerős? De nem kell aggódnia, a báróné szokatlan nyájas-sága az iránt az ember iránt megnyugtatója.

Kissé csudákosik ugyan a báró ur a delnőnek e megfoghatatlan leereszkedésén; de ha már így áll dolog, mégis jobb, lezállabb az ember nem kénytelen pirulni azzal az egyénnel való ismeretése miatt.

Ez a megnyugtató gondolat kiengeszteli némileg Szilvásy Jenő báró urat, úgy, hogy a társalgás folyama alatt még bizonyos jóakaratot is kezd mutatni az iránt az egyén iránt. Csak azt nem tudja, hogyan szólítsa őt. Az iskolában ugyan tegezték egymást, de most nem volna az rendjén. Ez a pont valóban zavarba ejti a báró urat. Végre úgy segít magán, hogy szavait sohasem intézi egyenesen ahhoz az egyénhez, hanem mindig közvetve s ily módon kikerüli, hogy sem „te”-nek, sem „ő”-nek nem kell szólítnia.

Mialatt Szilvásy Jenő báró ily óvatosan evez a Scylla és Charibdis, az őn és a te közt, Harsányi Tibor gróf a legdicskrétebb módon simogatja finom fekete bajuszát. Kissé különösnek tűnik ugyan föl előtte is a nevelő helyzete s a báróné nyájas-sága; hanem a gróf ur látott már ennél különösebb dolgokat is; az igazat megvallva, a báróné még elég csinos nő s különben is azt mondják, hogy a hölgyek soha sem öregszenek meg, a boldogult Hildburg báró pedig elvesztette minden jogát a panaszkodásra azon naptól fogva, mikor eltemették.

A finom, sápadt, hősakállas öreg arc ismét megjelenik az emeleti ablaknál s még jobban csodálkozik, a mint a nevelőt a hölgyek társaságában látja.

Mintha felhő huzódnék át s finom halvány arcon. A nemes vonások szigorubbá válnak. Az öreg ember eltávozik az ablaktól; de úgy látszik, hogy még mindig az foglalja el a mit látott. Szóltan leül unokája mellé, ki a szoba tulsó oldalán egy nagy képes könyvet olvasgat.

(Folytatjuk)

Nyiltér.

(Óvás.)*

Egy debreczeni élesztőkotyvasztó, ki magát „gyárosnak” nevezi, silány portékáját régi, jóhírnevű és közkedveltségű „Victoria” élesztőnk fogyasztóinak megtevesztésére a „Victoria” elnevezés alatt a miennkel azonos csomagolásban a megtevesztésig hasonló nyomású papírosban és a magyar címert is jogosulatlanul alkalmazva hozza forgalomba. Saját érdekében figyelmeztetjük a közönséget, hogy a megtevesztési kísérleteknek ne üljön fal és óvakodjék az értéktelen utánzatoktól. A „gyáros” ur ellen a törvényes megtorló lépéseket megtettük.

Tisztelettel

Moskovits Mór és Fia,
szesz és élesztőgyára Nagyvárad

* E rovatban közlöttékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

**TÖRLEY-
PEZSGŐ.**

Köszönetnyilvánítás

Tek. **GRICZMANN GYULA**
urnak Debreczen.

Alulírott ezennel lelkiismerettel bizonyítom, hogy a leányom részére készített **orthopéd-olpó** meglepően jól sikerült, mért is Önnek a legnagyobb köszönetemet fejezem ki.

Grünfeld Bernát
tanító, Ujfehértó.

Budapesten az Erzsébet-köruton

a 34. sz. négy emeletes házra, az örökösök kerelmére, a budapesti kir. telekkönyvi hatóság, önkéntes árverésen márczius hó 5-én eladja. A kikiáltási ár 520,000 korona. — E házat ez előtt 17 évvel az örökösök, aki debreceni ember volt 500,000 koronáért vette. A ki megvenni akarja, forduljon **Lengyel Imre** bajduszoboszlói lakoshoz.

Szőnyeg, -- Fügöny, - Stores

Bonnes Femes, Hencsertakaró

Agy- és asztalterítő. Flanell-

takaró. Paplan és matrác

nagy raktár

Donogán és Somossy

özégnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Olcsó szabadalmazott beton, tömbös esőes oszloppal

sodronykerítések

és szabadalmazott
szőlőlugas

oszlopokat

készít:

Neubauer János

sodronyműgyáros

DEBRECZEN,

Kétfalomb-utca 4.

Hívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

ABBAZIA, Hausner Pension

elsőrangú, régi hírneves pensionátus, kitűnő konyha, védett fekvés a tengerparton, korzó, a központban nagy hangzós kerttel. Villanyos megálló. Telefon 38. Prospektus ingyen.

Popper Dávidné

ohl. szőlészeti lakását Széchenyi-utca 25. sz. alól Széchenyi-utca 14. sz. alá helyezte át.

Nincs többé szobafűst.

A JOHN-féle kéménytoldó

minden kéményt megjavít.

Leszállított olcsó árak

Kapható

Lukács Vilmos és Tezsvérénél

Hatvan-utca 5.

2050—1909. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V.2202/4. —1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, mis erint Debreczeni Hitelbank részvénytársaság részére lakostól 520 korona — fillér tőke, a fizetett összeg beutadásával, ennek 1909. évi április hó 12 napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 129 korona 30 fill. perköltség erejéig 1909. évi június hó 15-én bíróság felülfoglalt és 4000 korona — fill.-re becsült anyab rka ingóságok 1910. évi január hó 29-én, délután 3 órakor kezdetet vevő és Nagy-Elep Kertész Mihály tanyáján megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron átul is elfognak adni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi dec. hó 27.

Oláh Géza bírói kiküldött.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558. sz.

A feltaláló leányai.

Kapható Jóna és Jóna gyógyszerkereskedésben, valamint minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben

Impozáns nagyzerü hajzatot

szerezünk és tartunk meg egész a vén korig minden nagyobb fáradság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsírtartalmát rendezzük. Zairos, olajos hajnak használjunk :

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsírtartalom nélkül (vörös csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak :

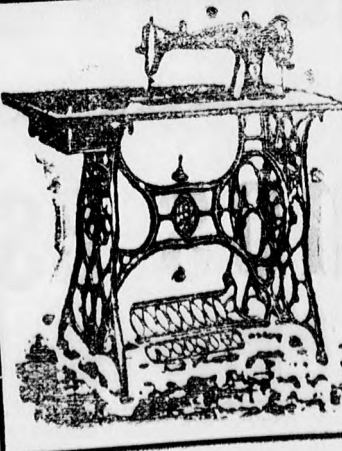
Uhlmann Peru Tannin vizet

zsírtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a haját szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvege K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére:

— Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3. —

Varrógépek 8 évi jótállás, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

Rosenberg és Hammer

varrógép és kerékpár raktárban, Debreczen, Piac-utca 2. sz. (Kereskedelmi Akadémia palotában.)

Kerékpárok legnagyobb raktára.

Gramaphonok óriási választékban. Gramaphon lemezeknek darabja 3 K.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Ügynök kerestetik egy minden háztartásban használatos czikk nagybani eladásához Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Jó tartás alma, 10 mézsa, jutányosan eladó. Csók-u. 8.

Vastonyha alig használt, jó állapotban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ebédlő-kredenc, étszervizek, függönyök és függőlámpák eladók. Csapó u. 57.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látzerészhez Debreczen, Piacz-utca 63. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrisp-tetőt, lorgnetet kaphat.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern melléképületekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudóközödi irodájában.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hiteltépes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat czikkokban, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű váznak és canavászokban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz mellett árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos " Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Mindenféle villamos berendezéseket helyben és vidéken olcsó árak mellett legnagyobb szakértelemmel rendez be **FÖLDVÁRI L.**

Cégtulajdonos: Földvári Mór. Debreceni első elektrotechnikai vállalat. Kossuth utca 1. szám. — Telefon: 158. Alárók legelőnyösebb árak mellett csakis nálam szerezhetők be.

Levélbélyeg gyűjtemény 16000 különböző garantiált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70% olcsóbban minden katalógus áránál küld A. Weisz Wien Adlergasse 8. bevásárlási fiók London.

Homoki faj boraimat kiváló jó minőségűak tavalyi termés, hordó száma eladom Dr. Weisz Bernát Piac utca 30.

Lakás.

Egy szép nagy pincze-raktárhelyiség, száraz, világos, tiszta azonnal kiadó, értekezhetni Arany János utca 23. szám alatt.

Különbéle.

Azon rosszakaratu híreszteléssel szemben, hogy a MATILD krémet sehol sem gyártják, tudtom mindazokkal akik használják, hogy a MATILD-crem az összes gyógyterápiákban és droguerákban kapható.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint család ügyekbe. Krámer József.

Füvészkert-u. 14! Naptempylomhoz egy percre van a **HARMATHY** anti-quarium, — bárhol hirdett könyvek, zeneművek zslotárók, imakönyvek ott legolcsóbban kaphatók. Külföldi bélyegek fél áron: Bélyegalbumok! Feltétlenül keresse fel mindenki!

Légszuszre berendezett fejmosó és hajszárító Női fodrász üzlet

Simonffy-utca 5. szám. (Fejplacz.) Elvállal mindenféle hajmunkák készítését a legdivatosabb kivitelben, valamint alkalmas frizurák felállítását. Hajmunkákban nagy raktár és legolcsóbban beszerezhető. Levágott és kihullott hajak megvételnek. Szives pártfogást kér **Özv. Czitrom Mórné** női fodrász. Tanuló leányok felvételnek

„MINIMAX“ tűzoltási készülék.

A Minimax r-től Budapestben, teljesen új és használatlan, legújabb szerkezetű, complet készülék különböző nagyságban magánosoknak, gyáraknak és tűzoltóknak, nagyobb mennyiségben, mélyen az eredeti bekerülési áron, esetleg előnyös fizetési feltételekkel eladó. Kérdés intéző: **W. M. 5090.** bef **Rudolf Mosse Wien I.**

A Debreczeni Faipar Részvénytársaság

az eddigi tűzifákon kívül, a melyeket továbbá is árusít, bevezetett egy igen jó minőségű, teljesen száraz

vegyes tűzifát

rendesen aprítva, hazaszállítva és berakva.

1000 kilogramm 4-fele vágva K. 21.— 1000 kilogramm 5-fele vágva K. 22.—
500 " 4 " " " 11.— 500 " 5 " " " 11.50

A pontos mérésért felelősséget vállalunk. Telefon szám: 544. Kérjük kísérletet tenni!

Legjobb
fedőanyag

TERRINOL

aszbeszt
cement-pala.

tetőfedéseket elvállal

Lukács Vilmos és Testvére

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Telefon 308. szám.

Nyomatott Hoffmann és Kónovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben